

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3 V. fuerit facta separatio diuinitatis ab anima

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

tentiam relinquens, indicans nullam pati expositionem. & idem iudicium est de verbis Hilarij, sunt enim simillima. Possemus quidem eos exponere de recessu, vel separatione diuinitatis non substantiali sed quoad protectionem & defensionem: tamen vix patiuntur verba hunc sensum: sed de hoc plura in Disputatione.

ARTICVLVS III.

Vtrum in morte Christi fuerit facta separatio diuinitatis ab animo.

278.
3 d. 11. q. 1 a.
1 q. 2. & quo.
2. ar. 1. col. 6.
op. 3. c. 1. 6.
op. 60. c. 9. fi.
& Ps. 21. col.

D tertium sic proceditur. Videtur, quod in morte Christi fuerit facta separatio diuinitatis ab anima. Dicit enim Dominus Ioan. 10. Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à me ipso. & potestatem habeo iterum sumendi eam. Non autem videtur, quod corpus animam ponere possit, eam à se separando: quia anima non subijcitur potestati corporis sed potius e conuerso. Et sic videtur, quod Christo, secundum quod est Verbum Dei, conueniat animam suam ponere. Hoc autem est eam à se separare. Ergo per mortem anima eius fuit à diuinitate separata.

2. Præterea. Atha. dicit male dictum, qui totum hominem quem assumpsit Dei filius, denuo assumptum, vel liberatum, tertio die à mortuis resurrexisse non confitetur. Sed non potuit totus homo denuo assumi, nisi aliquando fuerit totus homo à Verbo Dei separatus. Totus autem homo componitur ex anima & corpore. Ergo aliquando fuit facta separatio diuinitatis & à corpore & ab anima.

3. Præterea. Propter vnionem ad totum hominem: filius Dei vere dicitur homo. Si ergo soluta vnione anime & corporis per mortem, Verbum Dei remansit vnitum anime, sequeretur quod vere dici potuisset, filium Dei esse animam. Hoc autem est falsum: quia cum anima sit forma corporis, sequeretur quod Verbum Dei fuerit corporis forma, quod est impossibile, ergo in morte Christi anima fuit à Verbo Dei separata.

4. Præterea. Anima & corpus ab invicem separata, non sunt vna hypostasis, sed dua. Si igitur Verbum Dei remansit vnitum tam corpori, quam anime Christi, separatis eis ab invicem per mortem Christi, videtur sequi, quod Verbum Dei durante morte Christi, fuerit dua hypostases, quod est inconueniens. Non ergo post mortem Christi remansit anima verbo vnita.

Sed contra est quod dicit Damasc. 3. in lib. Et si Christus mortuus est vt homo & sancta eius anima ab incontinentia diuisa est corpore: diuinitas tamē inseparabilis ab vtriusque permansit, ab anima dico & corpore.

Respondet dicendum, quod anima vnita est Verbo Dei immediatus, & proprius, quam corpus, cum corpus vnitum sit Verbo mediante anima, vt supra dictum est. cum ergo Verbum Dei non sit separatum in morte, à corpore, multo minus separatum est ab anima. Vnde sicut de filio Dei predicatur id quod conuenit corpori ab anima separato, scilicet esse sepultum, ita de eo in Symbolo dicitur, quod descendit ad inferos, quia anima eius à corpore separata, descendit ad inferos.

Ad primum ergo dicendum quod August. exponens illud Verbum Ioan. inquit, cum Christus sit Verbum, anima, & caro, vtrum ex eo quod est Verbum, ponat animam, an ex eo quod est anima, an iterum ex eo quod est caro. & dicit, quod si dixerimus, quod Verbum Dei animam posuit, sequitur quod aliquando anima illa separata est à Verbo, quod est falsum: mortem enim corpus ab anima separauit, à Verbo autem animam separatam esse non dico. Si vero dixerimus, quod ipsa se anima ponat, sequitur, quod anima ipsa à se separata sit: quod est absurdum. Relinquitur ergo, quod ipsa caro animam suam ponit & iterum eam sumit non potestate sua, sed potestate Verbi inhabitantis carnem: quia sicut supra dictum est, per mortem non est separata diuinitas Verbi à carne.

In cor. artic. 1. q. 2. & 3. d. 11. q. 1 a. 1 q. 2. & quo. 2. ar. 1. col. 6. op. 3. c. 1. 6. op. 60. c. 9. fi. & Ps. 21. col.

Ad secundum dicendum, quod in Verbis illis Athanasius non intellexit, quod totus homo denuo sit assumptus, id est omnes partes eius, quasi Verbum Dei partes humana natura deposuerit per mortem: sed quod iterato totalitas natura assumpta, sit in resurrectione redintegrata per iteratam vnionem anime & corporis.

Ad tertium dicendum, quod Verbum Dei propter vnionem humana natura, non dicitur humana natura: sed dicitur homo, quod est habens humanam naturam. Anima autem & corpus sunt partes essentielles humane nature. Vnde propter vnionem verbi ad vtrumque eorum, non sequitur, quod Verbum Dei sit anima vel corpus, sed quod sit habens animam vel corpus.

Ad quartum dicendum, quod sicut Damasc. dicit in 3. lib. quod in morte Christi est separata anima à carne, non est vna hypostasis diuisa, nam & corpus & anima Christi secundum idem ex principio in Verbi hypostasi habuerunt existentiam, & in morte inuicem diuisa singulum eorum mansit, vnam hypostasin Verbi habens. Quare vna Verbi & anime & corporis existit hypostasis: nunquam enim neque anima neque corpus propriam habuerunt hypostasin præter Verbi hypostasin. Vna enim semper Verbi hypostasis, & nunquam dua.

COMMENTARIVS.

Hic articulus ex dictis in superiori explicatus est. In solutione tamen primi argumenti tractat D. Th. illa Ioan. 10. verba. Ego pono animam meam, vt iterum sumam eam, nam potestatem habeo ponendi animam meam & iterum sumendi eam. Quibus videtur significare, Verbum diuinum animam à se separasse, & iterum assumpsisse, quia illud pronomen ego pro persona verbi supponit. Et respondet ex August. tract. 47. in Ioan. illa verba dicta esse à Verbo non secundum te, sed ratione carnis, ita vt Verbum per carnem animam posuerit, id est, ab eadem carne animam separauerit, & iterum assumpserit. Sed (quidquid fit de re ipsa) non existimo tamen propter hæc verba esse necessarium dicere, carnem ipsam specialiter concurrisse ad deponendam, & resumendam animam. Alijs enim duobus modis potest sufficienter explicari ille locus. Primo vt, anima, nihil aliud significet, quam vitam corporalem sicut est frequens in Scriptura, & ibidem paulo antea: Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis, id est vitam suam: Et ita sensus est facilis, vitam meam corporalem pono, id est volūtate amitto, vt iterum sumam, id est, vt iterum illam mihi restituam, & ita exponunt Chrys. Theoph. & Euthym. Vel secundo, si per animam intelligamus essentialē partem. Verbum ponere animam non est separare illam à se, sed separatam à corpore ponere. Prior tamen expositio videtur propria: & literalis.

In solutione ad secundum attingitur questio: an tota humanitas habeat aliam vnionē ad Verbum distinctam à partialibus vnionib. corporis, & anime: quæ in morte fuerit amissa, & in resurrectione restituta. Nam Athanas. sibi citatus affirmantem partem indicat. D. Thom. vero nihil de hoc affirmauit: sed solum dixit totalitatem naturæ redintegratam fuisse in resurrectione per iteratam vnionem anime, & corporis. Sed hanc rem satis discussimus priori tomo, disput. 17. sect. 5. vbi sentent. quam hic indicat Athanas. probabiliorem duximus.

Circa solutionem ad tertium tractat D. Thom. an ex vnione verbi cum anima, vel corpore, sequatur communicatio idiomatum, quod anima sit Deus, &c. videantur dicta de hac re supra disput. 14. sectione. 3. & 4. disput. 15. sect. 6. in fine.

)] (

ARTI.